

covid19.gov.gr

1η Έκθεση Κυβερνητικής Επιτροπής | CoVid19.gov.gr

11-14 minutes

Η πρώτη φάση άρσης των μέτρων που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαΐου, ενίσχυσε σημαντικά την κινητικότητα του πληθυσμού και δεν επιδείνωσε τους επιδημιολογικούς δείκτες.

Τα θετικά κρούσματα και οι θάνατοι έχουν παραμείνει σταθεροί ως μέσοι όροι και οι νοσηλείες σε ΜΕΘ βαίνουν μειωμένες.

Παράλληλα, έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των διενεργούμενων τεστ, ο οποίος αν συνδυαστεί με τη σταθερότητα των κρουσμάτων, καταδεικνύει μια έντονη διαγνωστική δραστηριότητα πέριξ των επαφών ενός θετικού κρούσματος που ισοδυναμεί με αυξημένη δεινότητα στην ιχνηλάτηση. Η συνολική επιδημιολογική εικόνα συνοψίζεται και στον δείκτη R_t (ο πραγματικός δείκτης αναπαραγωγής του ιού- δηλαδή ο μέσος όρος των ανθρώπων που μολύνονται από ένα κρούσμα). Η μέση τιμή του R_t δείχνει να διαμορφώνεται σταθερά κάτω από το 1.

Η κινητικότητα του πληθυσμού ενισχύθηκε σημαντικά με

την άρση των μέτρων σε όλο το φάσμα της κοινωνικής δραστηριότητας σε σχέση με τον Απρίλιο, εκτός από τον παραμονή στην κατοικία που είδε μια μείωση της τάξεως του 8%. Η χρήση με τα ΜΜΜ πανελλαδικά είδε αύξηση 24%. Παρόλο που ένα σημαντικό κομμάτι της τήλε-εργασίας παρέμεινε σε ισχύ, το άνοιγμα συγκεκριμένων καταστημάτων ενίσχυσε τη μετάβαση σε χώρους εργασίας κατά 18%.

Ως προς την προσέλευση μαθητών στα σχολεία, εν συνόλω το Λύκειο εμφανίζει προσέλευση 42%, τάση που οφείλεται κυρίως στη χαμηλή προσέλευση των μαθητών της Γ' Λυκείου. Το Γυμνάσιο εμφανίζει προσέλευση 76%. Εντονότερη προσέλευση εντοπίζεται στα νησιά και την ηπειρωτική χώρα και η χαμηλότερη στην Αττική και τη Δυτική Ελλάδα για το σύνολο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στροφή στις ηλεκτρονικές συναλλαγές

Ο όγκος των ηλεκτρονικών συναλλαγών για το τρίμηνο Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου έχει εμφανίσει αύξηση 9,7% σε σχέση με πέρυσι, ενώ μόνο για το Μάιο μέχρι στιγμής η αύξηση διαμορφώνεται στο 19%. Η επιβολή των μέτρων ενδεχόμενα συμπίεσε περαιτέρω τη χρήση μετρητών και να οδήγησε σε μεταστροφή σε ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών. Οι λόγοι ενδέχεται να είναι είτε υγειονομικοί, π.χ. αποφυγή διασποράς ιού μέσω χαρτονομισμάτων, είτε απολύτως πρακτικοί λόγω της περιορισμένης πλέον πρόσβασης σε ΑΤΜ και τράπεζες, είτε ψυχολογικοί, λόγω των αγορών πανικού που συνοδεύσαν τα μέτρα

περιορισμού.

Η αύξηση στον όγκο των ηλεκτρονικών συναλλαγών συνοδεύτηκε με μείωση στην αξία τους. Συγκεκριμένα, η αξία μειώθηκε κατά 0,1% το οποίο μπορεί να ερμηνεύει τη στροφή του πληθυσμού σε είδη α' ανάγκης, τρόφιμα, μαναβική κ.λ.π. και φυσικά τη μείωση στην κινητικότητα που απέτρεψε μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών την περίοδο της Μεγάλης Εβδομάδας.

Η μεταστροφή των καταναλωτικών δαπανών αποτυπώνεται και στα στοιχεία για ηλεκτρονικές συναλλαγές από τις συστημικές τράπεζες. Συγκεκριμένα τα έσοδα της ΑΑΔΕ στο τρίμηνο Μάρτιος-Απρίλιος-Μάιος βαίνουν μειούμενα κατά 15%, ενώ, του ΕΦΚΑ κατά 20%. Σε οργανισμούς και ΔΕΚΟ, με εξαίρεση τις τηλεπικοινωνίες και τις ασφάλειες που παρουσίασαν αύξηση 16% και 7% αύξηση αντίστοιχα, οι λοιπές δαπάνες μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών φθίνουν.

Η ανάλυση των κλάδων δείχνει τομείς όπως οι ταχυμεταφορές, τα σούπερ μάρκετ, τα φαρμακεία και οι υπηρεσίες τηλεπικοινωνίας να καταγράφουν αυξήσεις σε δαπάνες με κάρτες που υπερβαίνουν το 60%. Στον αντίποδα, εστιατόρια, καταστήματα καλλυντικών και οικιακών συσκευών είδαν συρρίκνωση των αντίστοιχων δαπανών άνω του 35%.

Εν κατακλείδι, η 1η φάση άρσης των μέτρων δείχνει να έχει στεφθεί με επιτυχία όσον αφορά στο υγειονομικό σκέλος. Δεδομένης της συγκράτησης των επιδημιολογικών δεικτών, η έμφαση τώρα μετακυλίεται στο οικονομικό

σκέλος. Οι κινήσεις των πρόδρομων οικονομικών δεικτών καθοδικής τάσης στην αξία των ηλεκτρονικών συναλλαγών και καταναλωτικής συμπεριφοράς είναι συμβατές με έναρξη περιόδου ύφεσης.

17,1 κρούσματα την ημέρα ανά μέσο όρο

Διαπιστώνεται ότι ο 7-ήμερος κυλιόμενος μέσος όρος των κρουσμάτων παρέμεινε σταθερός περί τα 17,15/ ημέρα σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο διάστημα.

Οι αριθμητικές εξάρσεις που παρουσιάστηκαν σε κάποιες ημέρες οφείλονται σε γνωστές συρροές κρουσμάτων και εντοπίζονται σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και δομές, π.χ. καταυλισμός στη Νέα Σμύρνη, Λάρισας και δομή μεταναστών στο Κρανίδι.

Αξίζει να σημειωθεί πως την τελευταία εβδομάδα καταγράφονται συστηματικά πολύ χαμηλά μονοψήφια νούμερα, με πολύ υψηλό αριθμό διενεργούμενων τεστ, γεγονός συλλήβδην ενθαρρυντικό για την πορεία της επιδημίας στη χώρα. Η ημερήσια πορεία αποτυπώνεται στον κάτωθι γράφημα από την έναρξη του πρώτου κρούσματος και από κοινού με κάποιες κρίσιμες ημερομηνίες, π.χ. κλείσιμο σχολίων, και τον 7-ήμερο κινητό μέσο όρο.

Συνολικά πλέον το πλήθος των κρουσμάτων στη χώρα έως τις 19.05 κυμαίνεται στα 2840 και ο ρυθμός διπλασιασμού των κρουσμάτων έχει πλέον φτάσει τις 48 μέρες. Αυτή η σταθεροποίηση προκύπτει και από την παρακολούθηση του εβδομαδιαίου R_t ως βασικού δείκτη εξέλιξης της επιδημίας και τα συνακόλουθα διαστήματα εμπιστοσύνης.

Επιδημιολογικά, μια συγκράτηση του δείκτη R_t (ο πραγματικός δείκτης αναπαραγωγής του ιού- δηλαδή ο μέσος όρος των ανθρώπων που μολύνονται από ένα κρούσμα) κάτω από το 1 ισοδυναμεί με περιορισμό της επιδημίας καθότι κάθε νέο κρούσμα δεν μπορεί να μεταδώσει τον ίο σε πάνω από μια επαφή.

Συνεπώς, μέχρι στιγμής, και παρά συρροές κρουσμάτων που εντοπίζονται σε κάποια clusters, η πορεία της επιδημίας δε φαίνεται να επηρεάστηκε από την αύξηση του ποσοστού επαφών.

Αυτό ενδεχόμενα να οφείλεται αφενός στο γεγονός ότι κάποιες βασικές πηγές επαφών παρέμειναν περιορισμένες, π.χ. εργασιακοί χώροι λόγω τήλε-εργασίας, και αφετέρου στην ποιοτική διάσταση αυτών των επαφών και την αυξημένη ενημέρωση των πολιτών, π.χ. τήρηση μέτρων υγιεινής, χρήση μέτρων ατομικής προστασίας, αποφυγή σε έκθεση από ευπαθείς ομάδες κ.λ.π.. Ωστόσο, δεν επιτρέπεται εφησυχασμός.

Μειώνονται οι θάνατοι και οι νοσηλείες σε ΜΕΘ

Οι νοσηλευόμενοι σε ΜΕΘ βαίνουν μειούμενοι και παρά την άρση των μέτρων δεν έχουν αυξηθεί. Τις τελευταίες ημέρες κυμαίνονται σταθερά κάτω από τους 30, παρά την άρση των μέτρων.

Οι ρυθμός διπλασιασμού των θανάτων έχει πλέον ανέλθει στις 42 μέρες. Το τελευταίο διάστημα διαπιστώνεται ότι ημερησίως οι θάνατοι δεν έχουν ξεπεράσει τους 4, και ο κινητός μέσος όρος τους βρίσκεται πλησίον του 2.

Συνεπώς η μέχρι τώρα πορεία είναι σταθερή και δε δείχνει

να έχει επηρεαστεί από την 1η φάση άρσης των μέτρων.

Προσέλευση στα σχολεία: Μεγαλύτερη στα νησιά παρά στις πόλεις

Αναφορικά με την κινητικότητα των μαθητών στα σχολεία διαπιστώνεται, συλλήβδην, χαμηλή προσέλευση με περαιτέρω καθοδική τάση ιδίως για τους μαθητές της Γ' Λυκείου.

Εν συνόλω, το Λύκειο εμφανίζει προσέλευση 42%, λόγω της χαμηλής συμμετοχής στα μαθήματα της Γ' Λυκείου, ενώ, το Γυμνάσιο 76%.

Εντονότερη προσέλευση εντοπίζεται στα νησιά και την ηπειρωτική χώρα και η χαμηλότερη στην Αττική και τη Δυτική Ελλάδα για το σύνολο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επικυρώσεις εισιτηρίων ΟΑΣΑ: 1,17 εκ. λιγότερες τον Απρίλιο

Η αποτύπωση του μέσου εβδομαδιαίου αριθμού επικυρώσεων σε ΜΜΜ στην Αττική (ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ) συνάδει πλήρως με τα δεδομένα κινητικότητας και δείχνει μια πολύ μεγάλη μείωση αυτού του δείκτη σε σχέση την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Πιο συγκεκριμένα κατά το μήνα Απρίλιο οπότε και ίσχυε το γενικευμένο lockdown, οι επικυρώσεις έπεσαν κατά 88% έναντι του Απριλίου 2019.

Η άρση των μέτρων στις 4 Μαΐου οδήγησε σε σταδιακή ανάκαμψη του δείκτη και πιο συγκεκριμένα για τις πρώτες δύο εβδομάδες σημειώθηκε αύξηση της τάξης του 136%

σε σχέση με το μέσο αριθμό του Απριλίου, ο οποίος βέβαια δεν παύει να είναι 71% χαμηλότερος από πέρσι ή 1,17 εκατομμύρια λιγότερες επικυρώσεις.

Πώς οι καταναλωτές χρησιμοποίησαν το πλαστικό χρήματα

Αναφορικά με τον όγκο σημειώθηκε μεσοσταθμική αύξηση της τάξεως του 8% σε σχέση με πέρυσι για το διάστημα από 1 Μαρτίου μέχρι 12 Μαΐου. Η τάση αυτή φαίνεται να σχετίζεται με την επιβολή παρά με την άρση των μέτρων καθώς δείχνει να συνεχίζει αμείωτη και εντός του Μαΐου, όπως απεικονίζει και το ακόλουθο διάγραμμα.

Η αξία των ηλεκτρονικών συναλλαγών εμφανίζει άνοδο τον Μάρτιο και έντονη κάμψη τον Απρίλιο και τον Μάιο σε σχέση με πέρυσι. Ειδικότερα, η μεσοσταθμική μείωση είναι της τάξεως του -0,5%, και αξίζει να σημειωθεί η συνολική τάση διαμορφώνεται καθοδική. Συνεπώς, πιθανότατα το προσεχές διάστημα του τρέχοντος μήνα η μεταβολή της αξίας των συναλλαγών συνολικά να είναι περαιτέρω αρνητική σε σχέση με πέρυσι.

Συμπερασματικά, η αύξηση του όγκου ενδέχεται να οφείλεται στη μεταστροφή ενός πλήθους συναλλαγών με μετρητά σε ηλεκτρονικές μορφές λόγω του περιορισμού στις μετακινήσεις και τις κοινωνικές επαφές, της ευκολίας πρόσβασης σε ΑΤΜ και της ανησυχίας για μετάδοση του ιού μέσω των χαρτονομισμάτων.

Η αύξηση της αξίας τους εντός του Μαρτίου ενδεχόμενα να σχετίζεται και με τα φαινόμενα πανικού και μαζικών αγορών, κυρίως σε τρόφιμα, μέτρα ατομικής προστασίας

και φάρμακα, που συνόδευσε η επιβολή των μέτρων lockdown.

Η εξομάλυνση στην τροφοδοσία φαίνεται να έχει δημιουργήσει μια κάμψη στην αξία των συναλλαγών για Απρίλιο και Μάιο. Αν το φαινόμενο αυτό συνδυαστεί με την αύξηση του όγκου, ενδεχόμενα να συντηρείται η μεταστροφή στις ηλεκτρονικές πληρωμές και συνάμα οι πολίτες να στρέφονται κατά κύριο λόγο στα βασικά είδη και προϊόντα όπως τρόφιμα και φάρμακα, όπως άλλωστε δείχνουν και τα στοιχεία κινητικότητας, και να αποφεύγουν ή να μετακυλούν για το μέλλον μη κρίσιμες καταναλωτικές ανάγκες ή μεγάλα έξοδα.

Ανάκαμψη πορείας εισαγωγών – εξαγωγών

Η πορεία των εισαγωγών εμπορευματοκιβωτίων (διασαφήσεις) συνολικά ακολουθεί παρεμφερή πορεία με τους λοιπούς οικονομικούς δείκτες. Εξετάζοντας την ποσοστιαία μεταβολή μεταξύ ετών σε επίπεδο κυλιόμενου μέσου όρου 28 ημερών διαπιστώνεται μια σταθερή πορεία ήδη από τον Ιούλιο του προηγούμενου έτους. Η πορεία μετεξελίχθηκε σε έντονα καθοδική από τον Απρίλιο, αλλά δείχνει να ανακάμπτει λόγω της άρσης των μέτρων.

Η δεύτερη φάση της άρσης των μέτρων στις 11 Μαΐου φαίνεται πώς είχε ευεργετικό αποτέλεσμα περιορίζοντας τη μείωση των διασαφήσεων από το -40%. Αντίστοιχη εικόνα εμφανίζουν και οι εξαγωγές, οι οποίες αξίζει να σημειωθεί ότι από τον Σεπτέμβριο του προηγούμενου έτους εμφάνιζαν μια ανοδική τάση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Αποκορύφωμα ήταν η περίοδος 6-16 Μαρτίου του

2020, κατά την οποία οι εξαγωγές σημείωναν 25% αύξηση σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Η επιβολή των μέτρων περιόρισε δραστηρίως τη σχετική δραστηριότητα αντιστρέφοντας την τάση. Μολονότι η σταδιακή άρση τείνει να περιορίζει τη μείωση, εντούτοις η βελτίωση είναι μικρότερη από ό,τι στο σκέλος των εισαγωγών.

Γιατί είναι σημαντική η έκθεση του Παρατηρητηρίου

Το Παρατηρητήριο για τον Covid-19 (επικεφαλής του ο πρόεδρος του ΣΟΕ Μιχάλης Αργυρού) συγκεντρώνει στοιχεία από τον ΕΟΔΥ, την Πολιτική Προστασία, το ΥΠΟΙΚ, το υπουργείο Εργασίας, το ΣΟΕ και σε συνεργασία με την Προεδρία της Κυβέρνησης, συνθέτει έκθεση, την οποία υποβάλλει στον Μηχανισμό Παρέμβασης

Ο Μηχανισμός Παρέμβασης, το κυβερνητικό όργανο που έχει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων για τη λήψη μέτρων περιορισμού του Covid-1, αξιολογεί τα συμπεράσματα του Παρατηρητηρίου και εισηγείται τα νέα μέτρα.

Επικεφαλής του Μηχανισμού Παρέμβασης είναι ο πρωθυπουργός.

Συμμετέχουν οι:

- Υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ, αρμόδιος για τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου, Άκης Σκέρτσος
- Υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας Νίκος Χαρδαλιάς
- Υφυπουργός Υγείας, Βασίλης Κοντοζαμάνης (με αναπληρωτές τους γενικούς γραμματείς Γιάννη Κωτσιόπουλο και Παναγιώτη Πρεζεράκο)

- Επικεφαλής Λοιμωξιολόγος, Σωτήρης Τσιόδρας
- Επικεφαλής ΕΟΔΥ, Παναγιώτης Αρκουμανέας
- Επικεφαλής Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών, Μάριος Θεμιστοκλέους
- Προεδρία της Κυβέρνησης, Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών, Θανάσης Κοντογεώργης
- Πρόεδρος του ΣΟΕ, Μιχάλης Αργυρού